

Konsten att mäta det omätbara: Om kvalitetsbedömning av konstnärlig kvalitet

Sammanfattning

Detta är en översikt av ett föreslaget forskningsprojekt mellan forskningscentret ABC (Arts, Business and Culture) vid Handelshögskolan i Stockholm och FSKF. Projektet inleds med en förstudie under perioden 1 september – 30 oktober 2015, finansierad av Stockholm stad och Stockholms Läns Landstings Kulturförvaltning.

Senast den 1 november fattas definitivt beslut om hela projektets finansiering motsvarande 1 850 000 SEK för en 20-månadersperiod med start i januari 2016. Utöver denna sammanfattning finns för den intresserade en utförligare projektbeskrivning, presentationer av ABC vid Handelshögskolan och Stockholm, samt forskarnas meritförteckningar tillgängliga.

Syfte

Projektet avser att analysera, kritiskt granska och föreslå nya ekonomiska utvärderingsverktyg för offentligt finansierade projekt inom kulturområdet, särskilt vad gäller kriteriet om konstnärlig kvalitet. Empiriskt kommer de olika delstudierna inom projektet att inriktas på strategiskt eller på annat sätt särskilt intressanta projekt inom FSKFs verksamhet.

Bakgrund

Att utvärdera konstnärlig kvalitet och andra utvärderingsverktyg för offentligt finansierade projekt inom kulturområdet är utifrån det offentligas roll viktigt av flera skäl. Ett sådant är att en mycket stor andel av offentligfinansierade kulturprojekt har konstnärlig kvalitet som ett kriterium. Trots detta har förvånansvärt lite utvärderingar gjorts av vad som avses med detta kvalitetsmått och hur det på bästa sätt kan användas. Det finns således ett stort behov av att öka förståelsen kring detta kriterium för att på bästa sätt förvalta och spendera offentlig kulturfinansiering. Ett annat skäl att genomföra detta projekt är att kulturchefer i länet har uppgett att konstnärlig kvalitet både är det viktigaste kriteriet och det som är svårast att utvärdera, vilket ytterligare motiverar en studie av detta slag. Ett tredje skäl till att genomföra projektet är att generellt kartlägga den mångfald av offentligt finansierad kultur (både professionell och hobbybaserad) i olika kommuner, för att därigenom få en bild av olika uppfattningar om utvärderingar och styrning av konstnärliga mål i länet.

Projektet är också högst relevant ur akademisk synpunkt. En sammanfattning av forskningsläget är att den till synes enkelt avgränsade forskningen om utvärdering av konstnärliga och kulturella värden i själva verket är fragmentarisk och har vitt skiftande fokus när det gäller vilka sorters värden (till exempel monetära, estetiska, sociala och etiska) som undersöks och med vilken metod detta görs.

Det finns sofistikerade kvantitativa mått för vissa slags värden, men långt från alla värden lämpar sig väl att undersöka med sådana mått. Det finns också en uppslutning kring idén om att konstnärlig kvalitet inte kan kvantifieras, samtidigt som det saknas alternativa tolkande mått på hur sådana kvaliteter bäst utvärderas. Detta medför naturligen svårigheter för praktiker som på allvar vill ta sig

an uppgiften att på bästa sätt utvärdera den kulturella projekt och de konstnärliga samt andra värden som de producerar.

Målsättningen med detta projekt är

- Att sammanställa och tydliggöra hur olika sorters värden utvärderas
- Att utveckla nya metoder och utvärderingsmått som kan ge bättre uppföljning av styrning av konstnärlig kvalitet

Forskarna

Forskarna Linda Portnoff och Erik Wikberg kommer att driva projektet. De har båda erfarenhet av att arbeta för en lång rad kulturella organisationer inom privat, offentlig och ideell sektor. Deras samlade erfarenhet spänner över en lång rad konstarter, bland annat musik, konst, litteratur, scenkonst, arkitektur och hemslojd. Deras forskning har en tydlig inriktning mot kulturproducerande fälts värdeskapande och organisering, med särskild inriktning mot ekonomiska styrmodeller respektive kvantifieringens sociologi. Detta gör sammantaget att Portnoff och Wikberg anses vara särskilt lämpliga att driva och ansvara för det föreslagna forskningsprojektet. Projektledare är Erik Wikberg.

Rapport

Förstudien kommer huvudsakligen att avrapporteras vid kulturchefsmötet den 22 oktober för att ge beslutsfattare ytterligare underlag.

Fortsättningen

- Den stora studien kommer att syfta till att kunna användas i kulturförvaltningarnas vardagliga och praktiska arbete.
- Utformningen av projektet kommer att bestämmas i samspråk med uppdragsgivarna för att vara så relevant som möjligt.
- Det större projektet, som det nu söks finansiering till, kommer att resultera i ett antal akademiska artiklar, bokkapitel, konferensbidrag och sannolikt en bok på svenska som sammanfattar projektets erfarenheter och resultat. I avrapporteringen kommer också två större seminarier (under hösten 2016 och hösten 2017) att genomföras på Handelshögskolan i Stockholm, där representanter från finansiärerna inbjuds för att ta del av och diskutera de utarbetade forskningsresultaten.

Handelshögskolan i Stockholm – forskningscentret ABC i samarbete med FSKF